

Judyta Ewa Perczak
UJK w Kielcach

Sprawozdanie z I Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Problemy konwergencji mediów w Polsce” Kraków, 24-25 stycznia 2013

W dniach 24 – 25 stycznia 2013 r. w Krakowie odbyła się I Ogólnopolska Konferencja Naukowa pod hasłem *Problemy konwergencji mediów w Polsce*. Organizatorami byli Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Wyższej Szkoły Humanitas w Sosnowcu oraz Międzynarodowe Centrum Badań nad Mediami i Komunikacją Społeczną – Fundacja „Humanitas”. Wśród partnerów konferencji znaleźli się: Akademia Ignatianum w Krakowie, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie, E-wydawnictwo sp. z o.o. oraz Portal PRoto.pl Wszystko o Public Relations. Miejszem obrad konferencji objętej patronatem Programu Ambasadorów Kongresów Polskich była siedziba Akademii Ignatianum.

Szeroko zakrojona tematyka obrad przyciągnęła liczne i zróżnicowane grono naukowców: medioznawców, literaturoznawców, pedagogów, filozofów, pracowników naukowych szkół politechnicznych, SGH i innych. Ogółem w dyskusjach wzięło udział ponad 60 osób, co świadczy o tym, że problematyka wzajemnego przenikania się i upodabniania mediów jest nie tylko ważnym problemem badawczym medioznawstwa, ale także zagadnieniem interdyscyplinarnym, interesującym badaczy nieraz z odległych od wiedzy o mediach dziedzin nauki.

Konferencja rozpoczęła się sesją plenarną, w trakcie której omawiano ogólne problemy konwergencji. Otwierający spotkanie dr Michał Kaczmarczyk podkreślił, że konwergencja to konieczność nieustannych zmian w mediach, dostosowywania do nowych warunków nie tylko treści czy kanałów przekazu, ale także form dziennikarskich, struktur redakcji czy sposobów kierowania pracownikami. Prof.dr hab. Jacek Kołodziej z Uniwersytetu Jagiellońskiego rozpatrywał zjawisko z punktu widzenia kultury mediów, dla której przenikanie się form i treści różnych środków przekazu jest niezwykle ciekawym polem badawczym. Prof. dr hab. Adam Regiewicz (Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie) zwrócił uwagę na możliwości zastosowania znanej z literaturoznawstwa metody komparatystycznej do badania nowych mediów. Z kolei prof. dr hab. Maciej Sojn zastanawiał się w swoim wystąpieniu nad wpływem nowych mediów i ich swoistej kultury pozyskiwania informacji oraz przekazu na obiektywizm dziennikarzy. W mediach tradycyjnych był on zawsze postulowanym ideałem, nowe

media jednak przewartościowują wiele istniejących dotąd poglądów na temat dziennikarzy i ich pracy. Sesję plenarną zamknął prof. dr hab. Wojciech Furman, omawiając zagadnienie niezwykle poruszające środowiska medialne i opinię publiczną w ubiegłym roku – sprawę podpisania przez Polskę umowy ACTA. Ten akt prawny miał niezwykle istotne znaczenie nie tylko dla mediów *stricte* elektronicznych, ale także dla tych, które do sieci przeniosły część swojej działalności.

Oprócz sesji plenarnej odbyło się 10 sesji panelowych. Pierwszego dnia obradowano w panelach:

1. Konwergencja mediów – konteksty genologiczne (I) pod przewodnictwem prof. dr hab. Adama Regiewicza;
2. Konwergencja mediów – konteksty genologiczne (II) pod przewodnictwem dr Pawła Sarny;
3. Komunikowanie publiczne w kulturze konwergencji (I), pod przewodnictwem prof. dr hab. Wojciecha Furmana;
4. Cyfrowy odbiorca – procesy konwergencji a publiczność medialna, pod przewodnictwem prof. dr hab. Krystyny Doktorowicz.

Pierwszy dzień obrad zakończył się uroczystą kolacją w siedzibie Akademii Ignatianum. Drugiego dnia odbyło się sześć kolejnych paneli:

1. Nowe media we współczesnym społeczeństwie – prowadzący dr Mirosław Lakomy;
2. Konwergencja a logika systemu medialnego (I) – prowadzący prof. dr hab. Andrzej Nowosad;
3. Konwergencja a logika systemu medialnego (II) – prowadzący prof. dr hab. Marian Gierula;
4. Konwergencja mediów a profesja dziennikarska – prowadząca dr Bogusława Boddzioch – Bryła;
5. Komunikowanie publiczne w kulturze konwergencji (II) – prowadzący prof. dr hab. Dariusz Rott;
6. Konwergencja mediów – konteksty technologiczne – prowadząca dr Małgorzata Koszembera – Wiklik.

W panelu *Konwergencja a logika systemu medialnego (II)*, którym pokierował prof. dr hab. Marian Gierula, wzięło udział siedmioro dyskutantów. Dr Jan Beliczyński (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie) poruszył kwestię stosunkowo najrzadziej omawianego na konferencji medium – radia. Tematem jego wystąpienia była *Zdolność rozwojowa radia w warunkach konwergencji medialnej*. Referat miał na celu prezentację dotychczasowych osiągnięć omawianego medium w dziedzinie konwergencji i pokazanie nowych kierunków i szans rozwoju.

Dr Jolanta Dzierżyńska – Mielczarek (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) w wystąpieniu *Konwergencja korporacyjna w polskim systemie medialnym* poruszyła zjawisko konwergencji jako łączenia różnych typów mediów w ramach

jednej firmy – koncernu medialnego. Na przykładach koncernu Agora i imperium medialnego Zygmunta Solorza – Żaka, dr Dzierżyńska scharakteryzowała sposoby powiększania stanu posiadania mediów i konsekwencje takich działań dla samych środków przekazu oraz dla ich odbiorców.

Z kolei dr Bartłomiej Knosala (Politechnika Śląska) zastanawiał się nad kierunkami rozwoju i łączenia się (technicznego, treściowego, osobowego) mediów z filozoficznego punktu widzenia. Zastanawiał się m. in., czy klasycy medioznawstwa, w tym Marshall McLuhan trafnie zdiagnozowali owe kierunki i czy ich teorie mają dziś jeszcze zastosowanie.

Dr Judyta Ewa Perczak (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) przedstawiła temat *Abakadabra w sieci: portale i strony internetowe prasy ezoterycznej w Polsce*. Zagadnienia związane z mediami ezoterycznymi nie były dotąd obecne w polskim medioznawstwie, dlatego na początku dr Perczak przybliżyła definicję prasy ezoterycznej, następnie dokonała krótkiego przeglądu i typologii portali i stron poświęconych omawianej tematyce, by następnie scharakteryzować te, które są związane z ukazującymi się najdłużej na polskim rynku tytułami ezoterycznymi: miesięcznikami „Wróżka” i „Nieznany Świat” oraz tygodnikiem „Gwiazdy mówią”. Konkluzją wystąpienia było stwierdzenie, że media te, chociaż zadomowione na rynku tradycyjnym, na razie raczej słabo poddają się konwergencji. Wyjątki od tej zasady są nieliczne.

Dr Sebastian Musioł (Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach) zajął się również dość szczególnym typem prasy – prasą branżową. W wystąpieniu *Prasa branżowa jako przedsiębiorstwo multimedialne* opisał, jak ten typ pism, skierowanych z natury do wąskiego grona odbiorców, wykorzystuje możliwości Internetu do wzbogacania i rozwijania swojej działalności.

Następnym prelegentem był mgr Przemysław Szews (Uniwersytet Łódzki) z tematem *Gazeta 2.0 – nowe formy konwergencji w prasie*, w którym analizował wpływ nowych mediów na zawartość i formy dziennikarskie we współczesnej prasie. Po nim zaś mgr Paulina Czarnek (Uniwersytet Łódzki) scharakteryzowała *Zjawisko konwergencji w radiu komercyjnym na przykładzie Radia Zet*, pokazując jak jedna z najpopularniejszych rozgłośni w Polsce radzi sobie w warunkach naporu Internetu i jak go wykorzystuje do swojego rozwoju.

Panel zakończyła dyskusja, a liczne pytania do wszystkich prelegentów świadczyły o tym, że przedstawiona tematyka jest aktualna i niezwykle ważna nie tylko dla samych mediów i ich rozwoju, ale także dla nauk opisujących rynek medialny.

Oficjalne zakończenie konferencji odbyło się 25.01.2013 r. o godz. 14.00, a wystąpienie podsumowujące wygłosił prof. dr hab. Dariusz Rott. Efektem obrad będzie monografia zawierająca prezentowane wystąpienia, a wydana w Oficynie Naukowej Verbum w Pradze.